

Afgørelse om metode for pilotprojekt for anvendelse af fleksibilitetsydelser som alternativ til netforstærkning

25-06-2026

J.nr.: 25/01721
BELU
AMEB
HEAN
LMNI

Resumé

Sagen drejer sig om Radius Elnet A/S' anmeldelse af en midlertidig og afgrænset metode for anvendelse af fleksibilitet som alternativ til netforstærkning. Metoden er et pilotprojekt, som er begrænset i tid og omfatter ét geografisk afgrænset område. Pilotprojektet skal teste metoden til indkøb af fleksibilitetsydelser som alternativ til netforstærkning.

Anmeldelsen redegør for den metode, som skal anvendes ved gennemførelsen af indkøb af fleksibilitetsydelser. Det fremgår af metodeanmeldelsen, at metoden er tilrettelagt med henblik på at være markedsbaseret, idet der gennemføres et indkøb ved en udbudslignende proces. Endvidere fremgår det, at projektet er tilrettelagt med henblik på at være teknologineutralt, idet deltagelse angives som åben for alle teknologier, og idet potentielle aktører gives mulighed for at afgive bud.

Metoden fastlægger de nærmere krav og vilkår for leverandørerne og angiver, at tildeling sker til budet med den laveste pris, forudsat at de øvrige betingelser er opfyldt. Radius A/S har et ønske om, at pilotprojektet skal indhente erfaring til Radius Elnet A/S til brug for Radius Elnet A/S' eventuelle fremtidige permanente metoder og give praktisk viden om prisniveau, regulatoriske udfordringer og eventuelle uhensigtsmæssigheder.

Det er Forsyningstilsynets vurdering, at Radius Elnet A/S' metodeanmeldelse opfylder kravene i Netvirksomhedsbekendtgørelsens §§ 37 - 39 og § 41, om at netvirksomhedens anskaffelse af fleksibilitetsydelser skal ske efter gennemsigtige, ikkediskriminerende og markedsbaserede metoder, samt krav om udvælgelse af laveste pris. Forsyningstilsynet lægger vægt på, at metoden er tilrettelagt som et fuldt oplyst indkøb med ensartede og offentligt tilgængelige rammer for alle potentielle bydere, hvilket understøtter konkurrence om prisen og modvirker usaglig forskelsbehandling.

Forsyningstilsynet har endvidere vurderet den tarifmæssige håndtering af de omkostninger, som pilotprojektet giver anledning til, i det omfang disse finansieres via tarifmidler. Forsyningstilsynet finder, at omkostningerne kan indregnes og fordeles efter de gældende tarifmetoder, med vilkår om særskilt regnskabsmæssig registrering og efterfølgende dokumenteret sammenligning mellem de faktisk afholdte omkostninger til fleksibilitetsindkøb og de estimerede omkostninger ved alternativ netudbygning.

FORSYNINGSTILSYNET

Torvegade 10
3300 Frederiksværk

Telefon 4171 5400

Digital Post til os:
Send via virksomheden.dk
Send via borger.dk

Forsyningstilsynet godkender på den baggrund Radius Elnet A/S' metode for pilotprojekt for anvendelse af fleksibilitet som alternativ til netforstærkning med vilkår om særskilt regnskabsmæssig registrering, for så vidt angår den tarifmæssige håndtering.

Godkendelsen af fordelingen af omkostninger til pilotprojektet gælder indtil udgangen af 2027, mens godkendelsen af metoden for pilotprojektet godkendes i 39 måneder fra den 25. juni 2026.

Afgørelse

Forsyningstilsynet godkender Radius Elnet A/S' anmeldte metode af 10. juli 2025, med seneste ændringer af 6. marts 2026, vedrørende pilotprojekt for anvendelse af fleksibilitet som alternativ til netforstærkning samt fordeling af omkostningerne til pilotprojektet. Metoden godkendes med vilkår.

Afgørelsen er truffet i medfør af § 73 a, stk. 2, i Elforsyningsloven samt §§ 37-39 og § 41 i bekendtgørelse nr. 1468 af 1. december 2025 om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter og elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1.

Godkendelsen af fordelingen af omkostninger til pilotprojektet gælder indtil udgangen af 2027, mens godkendelsen af metoden for pilotprojektet godkendes i 39 måneder fra den 26. juni 2026.

Forsyningstilsynet fastsætter følgende vilkår for godkendelsen af metoden, jf. Elforsyningslovens § 73a, stk. 2:

Godkendelsen er betinget af, at Radius Elnet A/S fører særskilt regnskabsmæssig registrering af omkostningerne ved pilotprojektet og som led i evalueringsrapporten udarbejder en dokumenteret sammenlignende opgørelse af de faktisk afholdte omkostninger til fleksibilitetsindkøb og de estimerede omkostninger ved alternativ netudbygning.

Sagens baggrund og begrundelsen for Forsyningstilsynets afgørelse fremgår nedenfor.

Vejledning

Forsyningstilsynet har i nærværende sag alene godkendt Radius' pilotprojektets finansiering via Tarifmodel 3.0 og producentbetaling frem til udgangen af 2027.

Forsyningstilsynet godkender finansieringen til pilotprojektet for en tidsbegrænset periode, som er kortere end pilotprojektets varighed. Tarifmodel 3.0 samt producentbetalingsmetoden er godkendt frem til udgangen af 2027, og finansieringen af pilotprojektet via tariffer er derfor alene godkendt frem til dette tidspunkt.

Pilotprojektet vedrørende indkøb af fleksibilitetsydelser forventes at løbe i en periode på op til 39 måneder. Der er således ikke fuldt sammenfald mellem pilotprojektets varighed og den periode, hvor den gældende tarifmetode kan anvendes til finansiering.

Hvis Radius ønsker at anvende tarifmidler til finansieringen af pilotprojektet efter udgangen af 2027, forudsætter det, at der anmeldes og godkendes en ny tarifmetode, som kan danne grundlag for opkrævning af nærværende pilotprojekt.

Sagsfremstilling

Denne sag omhandler Radius Elnet A/S' anmeldelse af 10. juli 2025, med seneste ændringer af 6. marts 2026, af en metode for et pilotprojekt for at udvikle et eller flere markedsprodukter til netselskabets fremskaffelse af fleksibilitet.

Nedenfor gennemgås metoden under følgende hovedemner:

- Formålet med metoden
- Metodens indhold
- Indkøbsprocessen
- Krav og vilkår for indkøbet
- Krav om test, måling og evaluering
- Evaluering af bud og aftaleindgåelse
- Betalingsmodel
- Indholdet af udbudsmaterialet
- Koordinering med Energinet og andre netvirksomheder
- Tarifieringen

Formålet med metoden

Radius Elnet A/S (herefter Radius) anfører i anmeldelsen, at metoden til anskaffelse af fleksibilitetsydelser skal anvendes i forbindelse med et tids- og geografisk begrænset pilotprojekt, hvor levering af fleksibilitetsydelser afprøves som alternativ til udvidelse af netkapaciteten under én udvalgt hovedtransformerstation henover en projektperiode på 39 måneder regnet fra modtagelsen af metodegodkendelsen fra Forsyningstilsynet, hvoraf 12-24 måneder er selve kontraktperioden, og den resterende periode bl.a. indeholder udbudsprocessen. Radius anfører, at der for den udvalgte hovedtransformerstation vil foreligge beregninger på omkostninger til en netforstærkning, så det er muligt at sammenligne omkostningerne ved en netforstærkning med omkostningerne til indkøb af fleksibilitetsydelser.

Radius anfører, at metodens primære formål er at opnå erfaring med potentielle leverandørers evne til at levere fleksibilitet i overensstemmelse med Radius' behov.

Radius anfører, at metoden skal give viden om, hvilke data og målinger der skal stilles til rådighed for leverandørerne, hvad der kendetegner de timer, som energien flyttes fra og til, og hvordan risikoen for udvikling i forbrug og produktion under den berørte station kan håndteres. Radius vil derudover opnå erfaring med eventuelle regulatoriske, driftsmæssige og kontraktuelle udfordringer, der knytter sig til anvendelsen af fleksibilitet.

Radius anfører, at erfaringerne fra pilotprojektet skal indgå som input til udviklingen af en eventuel permanent metode for anskaffelse af fleksibilitet i sektoren. Til brug herfor vil Radius gennemføre en samlet evaluering efter pilotprojektets udløb samt løbende evalueringer undervejs. Evalueringen skal munde ud i en offentligt tilgængelig rapport.

Metodens indhold

Radius oplyser, at den anmeldte metode indebærer, at der i pilotprojektets løbetid indkøbes en fleksibilitetsydelse. Ydelsen aktiveres, hvis der opstår en usædvanlig driftssituation ved en transformerstation samtidig med høj belastning i elnettet. I sådanne situationer kan forbruget midlertidigt reduceres for at aflaste nettet som alternativ til at forstærke nettet.

Radius anfører, at fleksibilitetsbehovet vil blive indkøbt i en udbudslignende proces (herefter benævnt indkøbet). Ydelsen vil blive beskrevet som et samlet nedreguleringsbehov angivet i MW, der skal kunne stilles til rådighed under den pågældende hovedtransformerstation. Leverandørerne vil få oplyst det samlede behov samt vejledende oplysninger om forventet hyppighed, tidspunkt og varighed for mulige aktiveringer, men de præcise tidspunkter og varigheder vil ikke være kendt på forhånd. Leverandørerne kan byde ind på hele eller dele af det samlede behov, og budstørrelsen fastlægges i udbudsmaterialet.

Radius anfører, at ved aggregering af fleksibilitet at det er leverandørerne, der skal finde, aktivere og afregne de kunder, der deltager med fleksibilitet, og som dermed har ansvaret for at råde over tilstrækkelig fleksibel kapacitet under den relevante hovedstation i hele kontraktperioden. Kontraktperioden fastlægges i udbudsmaterialet.

Radius anfører, at fleksibilitetsydelsen skal kunne leveres på alle tider af døgnet i hele kontraktperioden, uanset at der i udbudsmaterialet vil blive givet vejledende tidsvinduer for, hvornår der typisk kan opstå behov for aktivering. Ved aktivering skal leverandøren kunne levere den aftalte nedregulering inden for 15 minutter fra varsling, hvorefter leverancen valideres og evalueres på baggrund af målinger.

Radius anfører, at det er leverandørernes eget ansvar at sikre, at deres deltagelse i pilotprojektet er forenelig med gældende regler for elmarkedet, herunder deres eventuelle forpligtelser på Energinets system- og balancemarkeder, samt at eventuelle omkostninger ved ubalancer eller sanktioner fra Energinet som følge af leverandørernes øvrige markedsaktiviteter er Radius uvedkommende.

Indkøbsprocessen

Radius anfører, at indkøbet vil blive annonceret åbent og rettet mod alle potentielle leverandører. Konkret er det planen at informere om pilotprojektet og den kommende proces via Radius' hjemmeside, ved henvendelse til relevante brancheaktører som bl.a. iEnergis samt ved anvendelse af sociale medier med henblik på at gøre potentielle leverandører opmærksomme på indkøbet.

Forud for den endelige færdiggørelse af udbudsmaterialet og offentliggørelsen af indkøbet vil Radius invitere til dialog med potentielle leverandører. Formålet er at redegøre nærmere for selskabets behov samt at give aktørerne mulighed for at pege på

eventuelle uklarheder i processen eller tekniske forhold, som kan præciseres i det endelige udbudsmateriale. Radius oplyser endvidere, at der efter behov kan gennemføres en særskilt *Request for Information*, hvis potentielle leverandører har relevante informationsbehov, som ikke dækkes af metodeanmeldelsen eller det efterfølgende udbudsmateriale.

Krav og vilkår for indkøbet

I metodeanmeldelsen beskriver Radius en række krav og vilkår, som vil blive fastsat i udbudsmaterialet. Kravene vedrører dels, hvem der kan deltage som leverandør, dels hvilke aktiver der kan indgå, samt hvordan fleksibilitetsydelsen skal leveres, dokumenteres og evalueres.

Radius anfører, at der ikke gennemføres en prækvalifikation, og at alle leverandører evalueres i forhold til en række generelle krav i forbindelse med indkøbet.

Som led i indkøbet stiller Radius bl.a. følgende krav til leverandører og aktiver:

- De aktiver, der indgår i budet, skal være tilsluttet distributionsnettet med fuldt leveringsomfang og være sat i drift. Aktiver tilsluttet på vilkår om begrænset netadgang kan ikke indgå i leverancen.
- Aktiverne skal befinde sig inden for det geografiske område, der defineres i indkøbet.
- Samtidig med afgivelse af bud skal leverandøren indsende en fortegnelse over målepunkter for de aktiver, der indgår i budet, med henblik på, at Radius kan validere, at de ligger i de udvalgte områder, og at forbrugets størrelse kan sandsynliggøre den tilbudte nedregulering.
- Leverandøren skal angive, om der er tale om større enkeltaktiver eller flere mindre aggregerede aktiver, bl.a. af hensyn til måling og validering.

Derudover skal leverandørerne medsende de seneste to års regnskaber, som skal udvise positiv egenkapital.

Radius anfører, at leverandørerne i kontraktperioden påtager sig en række drifts- og leveringsforpligtelser i forhold til fleksibilitetsydelsen, herunder at:

- Leverandøren skal kunne levere den aftalte nedregulering inden for 15 minutter fra varsling, til de personer leverandøren har angivet i budet.
- Fleksibiliteten skal kunne leveres 24/7, uanset at der i udbudsmaterialet vil blive givet vejledende oplysninger om typiske tidsperioder for aktivering.
- Leverandøren har ansvaret for at opretholde den nødvendige råderet over fleksible kunder i hele kontraktperioden. Ændringer i de deltagende aktiver kan ske efter forudgående accept fra Radius, og nye aktiver skal opfylde de samme krav som ved budafgivelse.
- Leverandøren skal informere Radius, når fleksibilitet er aktiveret, og uden ugrundet ophold give besked, hvis aktiver omfattet af aftalen havarerer eller ikke er i drift, samt når de igen er i drift.
- Hvis der i indkøbet er angivet krav til rampehastighed for tilbagevenden til normal belastning, skal leverandøren acceptere disse.

Leverandøren skal derudover udpege en aftaleansvarlig person, der fungerer som kontaktpunkt for henvendelser, der ikke vedrører selve varsling og leverance, og som forventes at have mandat til at deltage i evalueringer af aktiveringerne. Dertil skal leverandøren levere informationer om, hvorvidt denne er leverandør til Energinet på system- og balancemarkedet.

Krav om test, måling og evaluering

Radius anfører, at der efter tildeling skal gennemføres en test af processen fra varsling til leverance med henblik på at sikre, at denne kan etableres i praksis. Testen skal gennemføres inden for et nærmere angivet tidsrum efter kontraktindgåelsen, og kontrakten kan opsiges, hvis forhold hos leverandøren gør det umuligt at etablere processen på tilfredsstillende vis.

Efter hver aktivering skal der ske validering og evaluering af leverancen på grundlag af aftalte målinger eller beregningsmetoder. Valideringen kan efter Radius' vurdering baseres på enten leverandørens målinger, Radius' egne målinger eller aftalte beregninger, afhængigt af de konkrete forhold.

Leverandørerne forpligter sig til at:

- deltage i evaluering efter hver aktivering i samarbejde med Radius,
- deltage i en afsluttende samlet evaluering af pilotprojektet, og
- acceptere, at der kan gennemføres særskilte tests af leverancen og målingen heraf efter aftaleindgåelse.

Evaluering af bud og aftaleindgåelse

I metodeanmeldelsen anfører Radius, at tildeling af kontrakt vil ske til de bud, der samlet set har den laveste pris under alternativomkostningen til den konkrete netforstærkning, og som samtidig opfylder kravene i rammerne for indkøbet. Den samlede pris omfatter både leverandørens pris for rådighed i perioden og pris pr. MWh leveret fleksibilitet.

Radius beskriver, at der efter den første tildeling skal gennemføres en test af processen *fra varsling til leverance* med den eller de valgte leverandører, inden rådighedsbetalingen udbetales. Testen skal gennemføres inden for et nærmere angivet tidsrum efter kontraktindgåelsen og har til formål at afklare, om det i praksis er muligt at etablere en robust proces for varsling, aktivering og leverance i overensstemmelse med de aftalte vilkår. Hvis testen viser, at forhold hos leverandøren gør det umuligt at etablere processen på tilfredsstillende vis, anfører Radius, at kontrakten vil blive opsagt. Det fremhæves, at testen skal sikre, at begge parter er enige om den praktiske proces, og at den konkrete udmøntning vil afhænge af bl.a., om der er tale om enkeltaktiver eller aggregerede aktiver, og hvordan ydelsen leveres.

Betalingsmodel

Radius angiver, at der anvendes en betalingsmodel, hvor leverancer i det høje leveranceinterval honoreres 1:1 i forhold til leverancens størrelse, mens leverancer under bestemte tærskler honoreres med en relativt lavere andel af aktiveringsbetalingen. Leverancer under 30 pct. af den aftalte mængde betragtes som ikke leveret, honoreres

ikke, og udløser en advarsel. Modtager en leverandør to advarsler, medfører det udelukkelse fra den næste aktivering.

Indholdet af udbudsmaterialet

Radius beskriver i metoden, at udbudsmaterialet for indkøbet som minimum vil indeholde en beskrivelse af:

- leverandørernes opgaver og ansvar
- det samlede nedreguleringsbehov
- budstørrelser
- aftalens varighed
- estimeret hyppighed og varighed af nedregulering
- varslings- og responstid, herunder eventuelle rampekrav
- modellen for rådighedsbetaling og betaling pr. aktivering
- aktiveringsperiode og antal aktiveringsperioder
- den geografiske afgrænsning for, hvilke aktiver der kan indgå.

Koordinering med Energinet og andre netvirksomheder

I metodeanmeldelsen anfører Radius, at pilotprojektet er udviklet og vurderet under hensyntagen til lovkravet om koordination med Energinet og inddragelse af andre netvirksomheder. Radius oplyser, at der har været dialog med Energinet om pilotprojektet, bl.a. i regi af Markedssamarbejdsudvalget, hvor Radius løbende har orienteret om projektets indhold og status, senest på mødet den 19. juni 2025. Radius anfører, at Energinet ikke har identificeret driftsmæssige udfordringer for elsystemet som følge af pilotprojektet.

Radius anfører endvidere, at pilotprojektet har været forelagt andre netselskaber i en ERFA-gruppe for fleksibilitet under Green Power Denmark, og at der herfra er opbakning til, at Radius gennemfører pilotprojekterne for at skabe erfaringer og værdi til gavn for branchen som helhed.

Radius anfører, at Energinet vil blive informeret, inden indkøbet gennemføres.

Tarifering af omkostninger ved indkøb af fleksibilitetsydelser i pilotprojektet

Radius har sammen med metoden fremsendt dokumentet "Håndtering af omkostninger og metodegodkendelse af Cerius-Radius' pilotprojekt vedrørende indkøb af fleksibilitetsydelser". Dokumentet beskriver, hvordan omkostningerne ved pilotprojektet indregnes i tarifferne efter Radius' tarifmetoder baseret på Green Power Danmarks branchevejledninger om hhv. Tarifmodel 3.0 og producentbetaling.

Forsyningstilsynet tog Green Power Danmarks branchevejledning "Tarifmodel 3.0" til efterretning indtil udgangen af 2027 i en tilkendegivelse af den 22. marts 2022 (j.nr. 21/01039). Forsyningstilsynet godkendte den 18. juli 2022 Radius' tarifmetode baseret på branchevejledningen om Tarifmodel 3.0 med en afvigelse vedrørende effektbetaling i (j.nr. 22/01145). Denne metode omtales herefter som Tarifmodel 3.0.

Forsyningstilsynet tog Green Power Denmarks branchevejledning om producentbetaling til efterretning indtil udgangen af 2026 i en tilkendegivelse af 24. juni 2022 (j.nr. 22/00445). I en tilkendegivelse af 27. februar 2026 tog tilsynet branchevejledningen til efterretning indtil udgangen af 2027. Forsyningstilsynet godkendte den 8. juli 2022 en Radius' tarifmetode baseret på branchevejledningen om producentbetaling indtil udgangen af 2026 (j.nr. 22/01494). Denne metode omtales herefter som producentbetalingsmetoden.

Forsyningstilsynet har i forlængelse af den ovennævnte tilkendegivelse vedrørende producentbetalingsmetoden den 1. maj sendt afgørelse om en forlænget godkendelse af tarifmetoden indtil udgangen af 2027.

I pilotprojektet vil Radius indkøbe fleksibilitetsydelser fra markedsaktører, der mod betaling nedregulerer deres forbrug med henblik på at aflaste elnettet i driftsmæssigt belastede situationer. Flexibilitetsydelserne er i metoden tiltænkt anvendt som et driftsmæssigt alternativ til netforstærkning.

Radius oplyser i metodeanmeldelsen, at omkostningerne til fleksibilitetsydelser fordeles efter Tarifmodel 3.0 og om producentbetaling mellem alle kundegrupper i netområdet på baggrund af det målte elforbrug i kWh. Der sker således ikke en særskilt opkrævning hos kunder i de områder, hvor fleksibilitetsydelserne anvendes, eller hos de aktører, der leverer fleksibilitet.

Radius vurderer, at omkostningerne ved pilotprojektet, herunder indkøb af fleksibilitetsydelser, er bevillingspligtige driftsomkostninger. Omkostningerne tarifieres efter Tarifmodel 3.0 under omkostningskategorien drift og vedligeholdelse af transformerstationer, idet fleksibilitetsydelserne knytter sig direkte til driften af 50/30-10 kV-stationer.

Det fremgår af bilag 2 til Green Power Denmarks branchevejledning om producentbetaling, at netvirksomheden skal opdele relevante omkostninger mellem forbrug og produktion. Den andel, der vedrører produktion, indgår ikke i forbrugstarifferne.

På baggrund af de tal, der fremgår af metodeanmeldelsen, og som er gengivet i tabel 1 nedenfor, fordeles omkostningerne til pilotprojektet mellem forbrug og produktion. I Radius' tilfælde indebærer dette, at 0,74 pct. af omkostningerne indregnes i indfødningsstarifferne, mens den resterende andel indregnes i forbrugstarifferne.

TABEL 1 | FORDELING AF OMKOSTNINGER TIL DRIFT OG VEDLIGEHOLDELSE AF TRANSFORMERSTATIONER FORDELT MELLE KUNDE- OG TARIFKATEGORIER

Tarifkategori	Kundekategori					I alt
	A-høj	A-lav	B-høj	B-lav	C	
Forbrugstariffer	0 pct.	6 pct.	5 pct.	36 pct.	53 pct.	100 pct.
Indfødningsstariffer	0 pct.	0 pct.	87 pct.	4 pct.	9 pct.	100 pct.

Note: Hentet fra Radius' notat *Håndtering af omkostninger og metodegodkendelse af Cerius-Radius' pilotprojekt vedrørende indkøb af fleksibilitetsydelser*. Det fremgår af notatet, at forbrugstarifferne dækker 99,26 pct., mens indfødningsstarifferne dækker 0,74 pct.

Udover omkostningerne til markedsaktørene i pilotprojektet har Radius i metodeanmeldelsen oplyst, at der kan påføres yderligere omkostninger i pilotprojektet, som handler om måleretablering. Radius har oplyst, at de kan vælge at etablere måling i en netstation, såfremt Radius vurderer dette væsentligt af hensyn til validering af leverancen. Omkostningen hertil forventes at udgøre ca. 30.000–50.000 kr. i alt.

Sagens parter

Forsyningstilsynet har vurderet, hvem der er parter i sagen.

Forsyningstilsynet anser Radius Elnet A/S, CVR nr. 29 91 54 58 for part i sagen.

Høring

Forsyningstilsynet gennemførte en offentlig høring over Radius' metode af 10. juli 2025 i perioden fra den 3. oktober 2025 til den 15. oktober 2025. Der blev ikke modtaget nogen høringssvar.

Partshøring

Forsyningstilsynet har haft udkast til afgørelse i partshøring hos Radius i perioden fra 27. maj 2026 til den 10. juni 2026.

Radius har i høringssvaret bemærket, at afgørelsens tidsbegrænsning vedrørende finansiering frem til udgangen af 2027, hvor metodernes gyldighed udløber, efter deres opfattelse medfører en unødigt administrativ tung proces.

Radius anfører i den forbindelse, at det centrale efter deres opfattelse ikke er den konkrete tarifmodel, men derimod at omkostningerne fortsat behandles som bevillingspligtige driftsomkostninger og fordeles efter de til enhver tid gældende og godkendte tarifprincipper.

Forsyningstilsynet har forholdt sig til det anførte i Radius' partshøringssvar, for så vidt som tilsynet anser det relevant for nærværende afgørelse.

Til begrundelsen

Radius har i høringssvaret anført, at afgørelsens tidsbegrænsning frem til udgangen af 2027 efter deres opfattelse medfører en unødigt administrativ tung proces, fordi Radius herefter vil skulle anmelde en ny metode, hvis omkostningerne til pilotprojektet fortsat ønskes finansieret gennem tariffer.

Forsyningstilsynet bemærker hertil, at godkendelsen af den tariffmæssige håndtering af omkostningerne til pilotprojektet er knyttet til gyldigheden af Tarifmodel 3.0 og producentbetalingsmetoden frem til udgangen af 2027. Baggrunden herfor er, at finansiering via tariffer efter elforsyningslovens § 73 skal ske efter anmeldte og godkendte metoder, der er fastsat i overensstemmelse med elmarkedsforordningens artikel 18.

Da Tarifmodel 3.0 og producentbetalingsmetoden alene er godkendt frem til udgangen af 2027, er det således heller ikke muligt at godkende den tariffmæssige finansiering af pilotprojektet for en længere periode.

Det i øvrigt anførte i høringssvaret kan ikke føre til et andet resultat.

Retsgrundlag

Lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023 af lov om elforsyning (Elforsyningsloven)

Elforsyningsloven § 5, nr. 23 definerer det kollektive elforsyningsnet således:

23) Kollektivt elforsyningsnet: Transmissions- og distributionsnet, som på offentligt regulerede vilkår har til formål at transportere elektricitet for en ubestemt kreds af elleverandører og elforbrugere.

Det følger af Elforsyningslovens § 73 a, at Forsyningstilsynet skal godkende metoder for levering af ydelser til de kollektive elforsyningsvirksomheder og elforsyningsvirksomheders priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnettet. Elforsyningslovens § 73 a, stk. 2 giver hjemmel til, at Forsyningstilsynet kan godkende metoder for begrænsede købergrupper og for et begrænset tidsrum samt fastsætte vilkår for godkendelsen af metoden.

§ 73 a.

Stk. 1. Priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet, herunder for levering af ydelser til de kollektive elforsyningsvirksomheder, fastsættes af de kollektive elforsyningsvirksomheder efter offentliggjorte metoder, som er godkendt af Forsyningstilsynet.

Stk. 2. Forsyningstilsynet kan godkende metoder for begrænsede købergrupper og for et begrænset tidsrum som led i kollektive elforsyningsvirksomheders metodeudvikling. Forsyningstilsynet kan sætte vilkår for godkendelsen af sådanne metoder.

Bestemmelsen blev indsat ved Lov nr. 466 af 18. maj 2011. Det fremgår af første udkast til betænkningen over lovforslagets bemærkninger til elforsyningsloven fra 2011 vedrørende § 73 a, stk. 2, at:

"Ændringspunktet giver Energitilsynet mulighed for at kunne godkende metoder til brug for forsøg med nye tarifferingsprincipper og nye principper for allokering af omkostninger. Dette skal ske som led i udvikling af nye tarifferingsmetoder f.eks. med henblik på at fremme et intelligent elforbrug. Godkendelsen kan også gives i tilfælde hvor sådanne forsøg indebærer en prisdifferentiering indenfor de enkelte køberkategorier og dermed går ud over de grundlæggende principper om ikkediskrimination i § 73, stk. 1, 1. pkt. Det er en forudsætning for godkendelsen, at forsøgene er tidsbegrænsede, og at antallet af berørte forbrugere er begrænset. Energitilsynet vil kunne sætte vilkår for godkendelsen, herunder f.eks. om frivillighed for forbrugerne og om offentliggørelse af resultaterne."

Bestemmelsen blev ændret ved lov 1677 af 30. december 2024. Af bemærkningerne til elforsyningslovens § 73 a, stk. 2, fremgår det at:

"Ifølge den gældende § 73 a, stk. 2, i elforsyningsloven, kan Forsyningstilsynet godkende metoder for begrænsede købergrupper og for et begrænset tidsrum som led i kollektive elforsyningsvirksomheders metodeudvikling. Forsyningstilsynet kan sætte vilkår for godkendelsen af sådanne metoder.

Ændringen præciserer, at Forsyningstilsynets mulighed for at godkende metoder til brug for forsøg med nye tarifieringsprincipper og nye principper for allokering af omkostninger omfatter både elkunder og elproducenter. Forsyningstilsynets godkendelse sker i overensstemmelse med principperne i elmarkedsforordningens artikel 18.

[...] Det samme er relevant i forbindelse med godkendelse af projekter angående nye metoder for levering af ydelser fra netbrugere under anvendelse af det kollektive elnet. Selv om disse ikke omhandler udvikling af en egentlig ny tarifmetode, kan deres finansiering særskilt være underlagt krav om metodegodkendelse, hvis den sker under helt eller delvis brug af tarifmidler.

Godkendelsen kan også ske som led i udvikling af nye metoder for anskaffelse af ydelser fra netbrugere, eksempelvis projekter, der har til formål at afprøve markedsføring af fleksibilitetsydelser, herunder ved udbud for netbrugeres markedsbaseret levering af fleksibilitetsydelser til en kollektiv elforsyningsvirksomhed.

I EU's elmarkedsreformen indgår også en ændring af artikel 18 af EP/Rfo om det indre marked for elektricitet angående tarifiering, Artikel 18, stk. 8, henviser bl.a. til, at anerkendelsen af netoperatørers omkostninger skal give operatørerne incitament for anvendelse af fleksibilitetsydelser. Artikel 18, stk. 2, litra c, henviser til, at tarifmetoder skal understøtte anvendelse af fleksibilitetsydelser. Artikel 18, stk. 2, litra g, omtaler at tarifmetoder skal lette innovation i forbrugernes interesse, herunder ved fleksibilitetsydelser. Hermed anerkender forordningen principielt muligheden for brug af tarifmidler til finansiering af netvirksomheders omkostninger i forbindelse med den nævnte type pilotprojekter. Sådanne projekter, hvis formål er at fremme en netvirksomheds mere effektive brug af de eksisterende net, f.eks. til at opnå en udskydelse af en netudbygning, kan føre til sparede omkostninger til gavn for alle netbrugere i netvirksomhedens netområde."

De kollektive netvirksomheders fastsættelse af priser er reguleret i § 73 stk. 1, i elforsyningsloven. Elforsyningslovens § 73 stk. 1, er sålydende:

§ 73. De kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse af deres ydelser efter §§ 69-71 skal ske efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte kategorier af netbrugere giver anledning til i overensstemmelse med artikel 18 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre marked for elektricitet. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er tilladt over for el-producenter. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er kun tilladt i særlige tilfælde over for elkunder. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er kun tilladt over for elkunder tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter og over for lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer.

Kriterierne i elforsyningslovens § 73 skal fortolkes i overensstemmelse med artikel 18 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet med seneste ændringer af 16. juli 2024 (omarbejdning), herefter benævnt elmarkedsforordningen. Kriterierne skal fortolkes i overensstemmelse med forordningen, idet en EU-forordning er almen gyldig, bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat, jf. artikel 288, 2. pkt., i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde. I tilfælde af modstrid mellem de to bestemmelser, er det ifølge fast og langvarig praksis fra EU-domstolen EU-bestemmelsen, her artikel 18, der har forrang. Se nærmere om artikel 18 nedenfor.

Henvisningen i elforsyningslovens § 73 stk. 1, til elmarkedsforordningens artikel 18, er indsat i elforsyningsloven ved lov nr. 2196 af 29. december om ændring af lov om elforsyning. Af lovbemærkningerne til ændringsloven fremgår, at elmarkedsforordningens artikel 18 fastsætter nærmere bestemmelser om, hvorledes prisfastsættelsen af de kollektive elforsyningsvirksomheders ydelse skal ske. Af de almindelige bemærkninger til ændringsloven fremgår blandt andet:

"Baggrunden for den foreslåede indsættelse af en henvisning til elmarkedsforordningens artikel 18 i § 73 stk. 1, 1. pkt., er at elmarkedsforordningens artikel 18 fastsætter nærmere bestemmelser om, hvorledes prisfastsættelsen af de kollektive elforsyningsvirksomheders ydelse skal ske. Ved indsættelse af en henvisning til artikel 18 i elmarkedsforordningen, gøres det således klart, at den nærmere regulering af prisfastsættelsen reguleres ved elmarkedsforordningen [...]"

Ved den foreslåede ændring forventes det, at de kollektive elforsyningsvirksomheders priser, herunder tariffer i høj grad vil bestå uændret. Ændringen vil betyde, at der som følge af elmarkedsforordningens artikel 18, vil skulle tages stilling til flere forhold ved fastsættelsen af nye metodeanmeldelser. Dette kan betyde, at fordelingen af prisen, herunder tariffen på de forskellige køberkategorier efter en ny metodeanmeldelse efter elmarkedsforordningens artikel 18, kan variere fra fordelingen i dag.

[...]"

Netvirksomheders fastsættelse af deres priser, herunder tariffer, er reguleret i såvel elforsyningsloven som elmarkedsforordningen.

Elmarkedsforordningen

Artikel 18 i elmarkedsforordningen indeholder en række bestemmelser om netvirksomhedernes fastsættelse af priser for adgangen til og brugen af distributionsnettet. Bestemmelsen regulerer bl.a. hvad der indgår i fastsættelsen af prisen, og hvorledes beløbet fordeles blandt brugere.

Forordningens artikel 18 er sålydende:

Artikel 18

Afgifter for netadgang samt brug og styrkelse af net

1. Afgifter, der opkræves af netoperatører for adgang til net, herunder afgifter for tilslutning til net, afgifter for brugen af net og i givet fald afgifter i tilknytning til styrkelse af net, skal afspejle omkostningerne, være gennemsigtige, tage hensyn til behovet for netsikkerhed og fleksibilitet og afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger og anvendes uden forskelsbehandling. Disse afgifter omfatter ikke ikke-relaterede omkostninger, der støtter ikke-relaterede politiske målsætninger.

Uden at det berører artikel 15, stk. 1 og 6, i direktiv 2012/27/EU og kriterierne i bilag XI til nævnte direktiv, skal den metode, der anvendes til at bestemme netafgifterne, på neutral vis understøtte systemets samlede effektivitet på længere sigt i kraft af prissignaler til kunder og producenter og navnlig anvendes på en måde, der ikke indebærer positiv eller negativ forskelsbehandling mellem produktion forbundet på distributionsniveauet og produktion forbundet på transmissionsniveauet. Netafgifterne må hverken indebære positiv eller negativ forskelsbehandling af energilagring eller aggregering og må ikke virke hæmmende for egenproduktion, egetforbrug eller deltagelse i fleksibelt elforbrug. Uden at det berører denne artikels stk. 3, må disse afgifter ikke være afstandsrelaterede.

2. Tarifmetoder skal:

a) afspejle transmissionssystemoperatørers og distributionssystemoperatørers faste omkostninger og skal tage hensyn til både kapital- og driftsudgifter for at tilvejebringe passende incitamenter for transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører på både kort og lang sigt,

herunder foregribende investering, med henblik på at øge effektiviteten, herunder energieffektiviteten

b) fremme markedsintegration, integration af vedvarende energi og forsyningssikkerhed

c) understøtte anvendelse af fleksibilitetstjenester og gøre det muligt at anvende fleksible tilslutninger

d) fremme effektive og rettidige investering, herunder løsninger til optimering af det eksisterende net

e) fremme energilagring og fleksibelt elforbrug og dermed forbundne forskningsaktiviteter

f) bidrage til opfyldelsen af de mål, der er fastsat i de integrerede nationale energi- og klimaplaner, reducere miljøpåvirkningen og fremme offentlighedens accept, og

g) lette innovation i forbrugeres interesse inden for områder såsom digitalisering, fleksibilitetstjenester og sammenkobling, navnlig for at udvikle den infrastruktur, der er nødvendig for at nå minimumsmålet for sammenkobling af elnettet for 2030 fastsat i artikel 4, litra d), nr. 1), i forordning (EU) 2018/1999.

3. Størrelsen af producenttariffer eller slutkundetariffer eller begge skal, hvor det er hensigtsmæssigt, udsende lokaliseringsbestemte investeringssignaler på EU-plan, f.eks. incitamenter via tarifstrukturen til at reducere belastningsomfordelingsomkostningerne og omkostningerne ved styrkelse af elnettet, og tage hensyn til omfanget af nettab og kapacitetsbegrænsninger samt investeringsomkostninger ved infrastruktur.

[...]

8. Transmissions- og distributionstarifmetoder skal give transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører incitamenter til den mest omkostningseffektive drift og udvikling af deres net, herunder gennem indkøb af tjenester. De regulerende myndigheder anerkender til dette formål relevante omkostninger som berettigede, herunder omkostninger i forbindelse med foregribende investeringer, medtager disse omkostninger i transmissions- og distributionstariffer og indfører, hvis det er relevant, præstationsmål for at give transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører incitamenter til at forøge systemets samlede effektivitet i deres net, herunder gennem energieffektivitet, anvendelse af fleksibilitetstjenester og udvikling af intelligente net og intelligente målersystemer.

Hvis vilkåret for godkendelsen ikke overholdes, giver Elforsyningslovens § 85 d, stk. 1, hjemmel til at Forsyningstilsynet kan give et påbud, og efter kapitel 13 i Elforsyningsloven kan manglende efterlevelse af et påbud sanktioneres med bøde eller/og tvangs-bøde.

§ 85 d.

Stk. 1. Klima-, energi- og forsyningsministeren og Forsyningstilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven eller mod Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre marked for elektricitet, eller mod regler udstedt i medfør af loven eller forordningen eller afgørelser truffet i henhold til nævnte regler, bringes i orden straks eller inden en nærmere angivet frist.

I medfør af elforsyningslovens § 45 b bemyndiges Klima-, Energi- og Forsyningsministeren til at fastsætte regler om netvirksomheders anskaffelse af ikkefrekvensrelaterede systembærende ydelser og fleksibilitetsydelser, og om Forsyningstilsynets godkendelse af netvirksomheders metoder for markedsbaseret anskaffelse af ydelserne.

§ 45 b. Klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter regler om netvirksomheders anskaffelse af ikkefrekvensrelaterede systembærende ydelser og fleksibilitetsydelser, herunder i henhold til gennemsigtige, ikkediskriminerende og markedsbaserede metoder og undtagelser herfra i forhold til fuldt integrerede netkomponenter, om Forsyningstilsynets godkendelse af netvirksomheders metoder for markedsbaseret anskaffelse af ydelserne og om netvirksomhedernes samarbejde og koordination med den systemansvarlige virksomhed.

Bekendtgørelse nr. 1468 af 1. december 2025 om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter (Netvirksomhedsbekendtgørelsen)

Netvirksomhedsbekendtgørelsen er fastsat med hjemmel i bl.a. Elforsyningslovens § 45 b.

Netvirksomhedsbekendtgørelsen definerer en fleksibilitetsydelse som følger:

§ 2. I denne bekendtgørelse forstås ved følgende:

[...]

11) **Fleksibilitetsydelse:** Ydelse, som en markedsdeltager i medfør af en aftale leverer til en netvirksomhed mod betaling eller modydelse. Ydelsen kan enten bestå i en ændring af markedsdeltagerens eller dennes kunders aftag af elektricitet fra eller leverance af elektricitet til netvirksomhedens elforsyningsnet eller i en ændring af markedsdeltagerens eller dennes kunders rettigheder til aftag af elektricitet fra eller leverance af elektricitet til netvirksomhedens elforsyningsnet. Ændringen kan i alle tilfælde være udløst af enten markedsdeltageren, kunden eller netvirksomheden.

Det følger af Netvirksomhedsbekendtgørelsens § 37, at anskaffelsen af fleksibilitetsydelser skal ske efter gennemsigtige, ikke-diskriminerende og markedsbaserede metoder, der er godkendt af Forsyningstilsynet:

§ 37.

Stk. 1. En netvirksomheds anskaffelse af fleksibilitetsydelser skal ske efter gennemsigtige, ikke-diskriminerende og markedsbaserede metoder, der er godkendt af Forsyningstilsynet, jf. § 39.

Netvirksomhedsbekendtgørelsens § 38 indeholder en række krav til metoden efter § 37, stk. 1:

§ 38.

Stk. 1. Metoden efter § 37, stk. 1, skal sikre, at

- 1) behovet for de pågældende fleksibilitetsydelser bringes til kendskab af alle markedsdeltagere, der kan være interesseret i at levere de pågældende ydelser,
- 2) alle kvalificerede markedsdeltagere har fri og lige adgang til markedet og effektivt kan deltage på lige vilkår, herunder at teknologineutralitet for de efterspurgte ydelser sikres, og
- 3) netvirksomheden indgår aftale med den markedsdeltager, der tilbyder den laveste pris for den pågældende ydelse, og som lever op til de specifikationer og de vilkår for standardiserede markedsprodukter, som netvirksomheden fastsætter i medfør af stk. 2.

Stk. 2. Med henblik på stk. 1, nr. 2, fastsætter netvirksomheden specifikationer for de fleksibilitetsydelser, den anskaffer. Specifikationerne kan fastsætte forhold som eksempelvis typen af fleksibilitetsydelse, størrelsen, varigheden, responshastigheden, målenøjagtigheden, den geografiske placering og spændingsprofilen for den efterspurgte ydelse. Hvor relevant, fastsætter netvirksomhederne i fællesskab standardiserede markedsprodukter samt vilkår for disse, som minimum på national plan.

Stk. 3. Specifikationerne og standardiserede markedsprodukter skal udarbejdes i tæt samarbejde med Energinet og under åben og gennemsigtig inddragelse af alle markedsdeltagere og brugere af det sammenhængende elforsyningsnet. Ved udarbejdelsen af specifikationerne skal netvirksomheden endvidere inddrage andre relevante netvirksomheder.

Det følger af Netvirksomhedsbekendtgørelsens § 39, at reglerne i Elforsyningsloven om krav om anmeldelse, metodegodkendelse og offentliggørelse finder anvendelse:

§ 39. Elforsyningslovens krav om anmeldelse, metodegodkendelse og offentliggørelse finder anvendelse, jf. § 73, stk. 2, og §§ 73 a og 76 i lov om elforsyning.

Det følger af Netvirksomhedsbekendtgørelsens § 41, at netvirksomheder skal udveksle alle nødvendige oplysninger og koordinere tæt indbyrdes og med Energinet angående forhold vedrørende en markedsbaseret anskaffelse af fleksibilitetsydelser:

§ 41. Netvirksomheder skal udveksle alle nødvendige oplysninger og koordinere tæt indbyrdes og med Energinet angående forhold vedrørende en markedsbaseret anskaffelse af fleksibilitetsydelser for at sikre optimal udnyttelse af ressourcer, garantere sikker og effektiv drift af det sammenhængende elforsyningsnet og fremme udviklingen af fleksibilitetsmarkeder under hensyntagen til sammenspillet med andre elektricitetsmarkeder.

[...]

Forsyningstilsynets begrundelse for afgørelsen

Forsyningstilsynet skal i denne sag vurdere, om Radius' metode af 10. juli 2025, med seneste ændringer af 6. marts 2026, om pilotprojekt for anvendelse af fleksibilitet som alternativ til netforstærkning kan godkendes.

Forsyningstilsynets vurdering omfatter to dele. For det første vurderes, om den anmeldte metode for anskaffelse af fleksibilitetsydelser kan godkendes efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 2, og Netvirksomhedsbekendtgørelsens §§ 37-39 og § 41. For det andet vurderes, om den anmeldte tarifmæssige håndtering af pilotprojektets omkostninger kan godkendes efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 2, sammenholdt med elforsyningslovens § 73, stk. 1, og elmarkedsforordningens artikel 18.

Elforsyningslovens § 73 a, stk. 2 giver Forsyningstilsynet hjemmel til at godkende metoder som anvendes over for begrænsede købergrupper og i et begrænset tidsrum, når disse indgår i netvirksomhedens metodeudvikling. Forsyningstilsynet kan sætte vilkår for godkendelsen af sådanne metoder.

Radius er en kollektiv elforsyningsvirksomhed med bevilling, jf. definitionen i Elforsyningsloven § 5, nr. 23 og som sådan omfattet af elforsyningslovens § 73 a, stk. 2's kreds af netvirksomheder, der kan ansøge om godkendelse af metoder efter § 73 a.

Forsyningstilsynet bemærker, at Radius i anmeldelsen anfører, at metoden skal afprøves i et tids- og geografisk afgrænset pilotprojekt, hvor fleksibilitet anvendes som alternativ til netforstærkning under én udvalgt hovedtransformerstation. Radius påtænker bl.a. at indsamle erfaring med leverandørernes evne til at levere fleksibilitet i overensstemmelse med selskabets behov, herunder leveringssikkerhed og prisniveau sammenholdt med netforstærkning, samt med hvilke data og målinger, der skal stilles til rådighed, karakteristika ved de timer, hvor forbruget flyttes fra og til, og håndtering af risikoen for ændringer i forbrug og produktion under den berørte station. Indkøbet angår én hovedtransformer, og dermed vil pilotprojektet omfatte de kunder, der normalt er forsynet fra denne station i kontraktperioden på 12-24 måneder, og have en samlet projektperiode på 39 måneder fra metodens godkendelse.

Endelig vil Radius opnå erfaring med eventuelle regulatoriske, driftsmæssige og kontraktuelle udfordringer ved anvendelse af fleksibilitet og gennemføre løbende og afsluttende evalueringer, der munder ud i en offentligt tilgængelig rapport og kan danne grundlag for en eventuel permanent metode til anskaffelse af fleksibilitet.

Forsyningstilsynet finder, at den anmeldte metode er i overensstemmelse med elforsyningsloven § 73 a, stk. 2.

Forsyningstilsynet lægger vægt på, at Radius har til formål at afprøve fleksibilitet som alternativ til netforstærkning og indsamle erfaringer med leveringssikkerhed, prisniveau, databehov samt regulatoriske og driftsmæssige forhold i form af et pilotprojekt, hvor metoden er begrænset i tid og geografisk afgrænset. Forsyningstilsynet lægger endvidere vægt på, at Radius har planlagt løbende og afsluttende evalueringer, som skal munde ud i en offentligt tilgængelig rapport og at metoden skal danne grundlag for en eventuel permanent metode til anskaffelse af fleksibilitet.

Netvirksomhedsbekendtgørelsens § 37

Det følger af Netvirksomhedsbekendtgørelsens § 37, at anskaffelsen af fleksibilitetsydelser skal ske efter gennemsigtige, ikke-diskriminerende og markedsbaserede metoder, der er godkendt af Forsyningstilsynet

I det følgende vurderer Forsyningstilsynet, om Radius' anmeldte metode opfylder kriterierne i Netvirksomhedsbekendtgørelsens § 37.

Gennemsigtighed

Kravet om gennemsigtighed i Netvirksomhedsbekendtgørelsens § 37, stk. 1 skal forstås således, at både behovet for fleksibilitet og de krav, vilkår og betingelser, som leverandørerne skal leve op til skal være klart beskrevet og tilgængelige for alle potentielle leverandører på forhånd.

Forsyningstilsynet bemærker, at Radius vil annoncere indkøbet åbent og rette det mod alle potentielle leverandører via selskabets hjemmeside, ved henvendelse til relevante brancheaktører, herunder bl.a. iEnergi, samt via sociale medier. Forud for offentliggørelsen af udbudsmaterialet vil Radius invitere til dialog med potentielle leverandører og efter behov gennemføre en særskilt Request for Information med henblik på at afklare eventuelle uklarheder i processen og de tekniske forhold.

Forsyningstilsynet bemærker, at Radius har oplyst, at udbudsmaterialet som minimum vil indeholde en beskrivelse af det samlede nedreguleringsbehov i MW og estimeret hyppighed. Udbudsmaterialet informerer også om varighed af nedregulering, varsling og responstid, herunder eventuelle rampekrav, den geografiske afgrænsning for, hvilke aktiver der kan indgå, samt budstørrelser og aftalens varighed. Udbudsmaterialet vil tillige beskrive leverandørernes opgaver og ansvar, kravene til leverandører og aktiver, betalingsmodellen, herunder rådighedsbetaling og betaling pr. aktivering, samt de sanktions- og incitamentsmekanismer, der følger af den trappede betalingsmodel og advarselssystemet ved manglende leverance.

Forsyningstilsynet vurderer, at metoden opfylder kravet om gennemsigtighed efter Netvirksomhedsbekendtgørelsens § 37, stk. 1.

Forsyningstilsynet finder, at metoden er egnet til at sikre, at både behovet for fleksibilitetsydelser og de tilhørende krav, vilkår og betingelser for leverandørerne fremstår klare og tilgængelige for markedets aktører.

Ikke-diskrimination

Kravet i Netvirksomhedsbekendtgørelsens § 37, stk. 1, om, at metoden skal være ikke-diskriminerende skal forstås således, at Radius' metode skal sikre, at sammenlignelige leverandører og ydelser behandles lige, at adgangs- og deltagelsesvilkår er objektivt begrundede og gælder ens for alle, samt at der ikke sker usaglig forskelsbehandling af bestemte aktører eller teknologier.

Forsyningstilsynet bemærker, at Radius anfører, at alle interesserede leverandører kan afgive bud og efterfølgende evalueres i forhold til de samme generelle krav. Kravene omfatter bl.a., at de aktiver, der indgår i budet, skal være tilsluttet distributionsnettet med fuldt leveringsomfang, være sat i drift og befinde sig inden for det geografiske område, der defineres i indkøbet, samt at leverandøren skal kunne dokumentere positiv egenkapital og indsende en fortegnelse over målepunkter for de aktiver, der indgår i budet. Leverandørerne skal desuden oplyse, om der er tale om større enkeltaktiver eller aggregerede mindre aktiver. Disse krav er generelt udformet og gælder ens for alle potentielle leverandører.

Forsyningstilsynet bemærker, at de drifts- og leveringsforpligtelser, som leverandørerne påtager sig i kontraktperioden, herunder kravene om, at fleksibiliteten skal kunne leveres 24/7, at den aftalte nedregulering skal kunne leveres inden for 15 minutter fra varslings, at leverandøren skal opretholde tilstrækkelig råderet over fleksible kunder, og at leverandøren uden ugrundet ophold skal informere Radius om havari og driftsforstyrrelser, ligeledes fastsættes generelt og fremgår af udbudsmaterialet. Betalings- og sanktionsmodellen, herunder den trappede betaling og advarselssystemet ved manglende leverance, anvendes tilsvarende over for alle leverandører.

Forsyningstilsynet vurderer, at metoden opfylder kravet om, at en netvirksomheds anskaffelse af fleksibilitetsydelser sker efter ikke-diskriminerende metoder, jf. Netvirksomhedsbekendtgørelsens § 37, stk. 1.

Forsyningstilsynet finder, at de krav, vilkår og betingelser, som leverandører og aktiver skal opfylde for at kunne deltage i indkøbet af fleksibilitetsydelser, er udformet generelt, gælder ens for alle og er begrundet i objektive hensyn til netdrift, økonomisk soliditet og måleteknisk validering.

Forsyningstilsynet bemærker, at Radius udelukker aktiver tilsluttet på vilkår om begrænset netadgang (BNA-kunder) fra at indgå i leverancen. Forsyningstilsynet lægger her vægt på, at BNA-kunder i forvejen er underlagt særlige tilslutningsvilkår, og at formålet med denne afgrænsning er at sikre, at fleksibilitetsydelsen baseres på fuldt leveringsomfang og ikke på kapacitet, der i forvejen kan afbrydes efter særlige vilkår. Forsyningstilsynet anser derfor afgrænsningen for sagligt begrundet i forskelle i tilslutningsvilkår og ikke for udtryk for usaglig forskelsbehandling mellem leverandører.

Markedsbaseret indkøb

Kravet om, at en netvirksomheds anskaffelse af fleksibilitetsydelser skal ske efter markedsbaserede metoder i Netvirksomhedsbekendtgørelsens § 37, stk. 1 skal forstås således, at Radius skal konkurrenceudsætte indkøbet af fleksibilitetsydelserne, og at prisen fastsættes gennem budgivning på markedsvilkår.

Forsyningstilsynet bemærker, at Radius anskaffer fleksibilitetsydelsen gennem et indkøb, hvor der beskrives et konkret fleksibilitetsbehov som et samlet nedreguleringsbehov i MW under en udvalgt hovedtransformerstation, og hvor potentielle leverandører kan afgive bud på hele eller dele af dette behov. Leverandørerne konkurrerer om at levere den efterspurgte ydelse på de vilkår, der er fastlagt i udbudsmaterialet, herunder krav til responstid, leveringssikkerhed og geografisk placering.

Forsyningstilsynet bemærker, at Radius har oplyst, at tildeling af kontrakt vil ske til de bud, der samlet set har den laveste pris under alternativomkostningen til den konkrete netforstærkning, forudsat at buddene opfylder kravene i indkøbet.

Forsyningstilsynet bemærker, at Radius anvender en betalingsmodel, hvor betalingen knyttes til den faktisk leverede mængde fleksibilitet, og hvor mangelfulde leverancer medfører forholdsmæssigt lavere betaling, manglende betaling og i gentagelsestilfælde udelukkelse fra efterfølgende aktiveringer.

Forsyningstilsynet vurderer, at kravet om, at en netvirksomheds anskaffelse af fleksibilitetsydelser skal ske efter markedsbaserede metoder er opfyldt, jf. Netvirksomhedsbekendtgørelsens § 37, stk. 1.

Forsyningstilsynet vurderer, at betalingsmodellen giver leverandørerne økonomisk incitament til at levere den aftalte ydelse, og at prisen afspejler kvaliteten, der leveres. Forsyningstilsynet finder, at den anmeldte metode indebærer, at fleksibilitetsydelserne anskaffes på markedsvilkår gennem konkurrence mellem potentielle leverandører om prisen på den efterspurgte ydelse, og at tildelingen sker til den leverandør, der tilbyder den laveste samlede pris blandt de bud, der opfylder de fastsatte specifikationer.

Netvirksomhedsbekendtgørelsens § 38

Det følger af Netvirksomhedsbekendtgørelsens § 38, at metoden efter § 37, stk. 1, skal sikre, at

- behovet for de pågældende fleksibilitetsydelser bringes til kendskab af alle markedsdeltagere, der kan være interesseret i at levere de pågældende ydelser
- alle kvalificerede markedsdeltagere har fri og lige adgang til markedet og effektivt kan deltage på lige vilkår, herunder at teknologineutralitet for de efterspurgte ydelser sikres.
- Netvirksomheden skal fastsætte specifikationer for de fleksibilitetsydelser, den anskaffer. Specifikationerne kan fastsætte forhold som eksempelvis typen af fleksibilitetsydelse, størrelsen, varigheden, responshastigheden, målenøjagtigheden, den geografiske placering og spændingsprofilen for den efterspurgte ydelse. Hvor relevant, fastsætter netvirksomhederne i fællesskab standardiserede markedsprodukter samt vilkår for disse, som minimum på national plan.

- netvirksomheden indgår aftale med den markedsdeltager, der tilbyder den laveste pris for den pågældende ydelse, og som lever op til de specifikationer og de vilkår for standardiserede markedsprodukter, som netvirksomheden fastsætter i medfør af stk. 2.
- Specifikationerne og standardiserede markedsprodukter skal udarbejdes i tæt samarbejde med Energinet og under åben og gennemsigtig inddragelse af alle markedsdeltagere og brugere af det sammenhængende elforsyningsnet. Ved udarbejdelsen af specifikationerne skal netvirksomheden endvidere inddrage andre relevante netvirksomheder.

I det følgende vurderer Forsyningstilsynet, om Radius' anmeldte metode opfylder kriterierne i Netvirksomhedsbekendtgørelsens § 38.

Behovet for fleksibilitetsydelser bringes til kendskab

Efter Netvirksomhedsbekendtgørelsens § 38, stk. 1, nr. 1, skal metoden sikre, at behovet for de pågældende fleksibilitetsydelser bringes til kendskab af alle markedsdeltagere, der kan være interesseret i at levere ydelserne.

Forsyningstilsynet bemærker, at indkøbet vil blive annonceret åbent og rettet mod potentielle leverandører via selskabets hjemmeside, ved henvendelse til relevante brancheaktører, herunder bl.a. iEnergi, samt ved anvendelse af sociale medier. Forsyningstilsynet bemærker endvidere, at Radius vil gøre potentielle leverandører opmærksomme på indkøbsprocessen så tidligt som muligt for derved at give dem tid til den nødvendige forberedelse.

Forsyningstilsynet bemærker endvidere, at Radius vil invitere til dialog forud for den endelige færdiggørelse af udbudsmaterialet og efter behov gennemføre en særskilt Request for Information, hvis potentielle leverandører har yderligere informationsbehov.

Forsyningstilsynet finder på den baggrund, at metoden opfylder kravet om, at behovet for fleksibilitetsydelser bringes til kendskab af de markedsdeltagere, der kan være interesseret i at levere ydelserne, jf. Netvirksomhedsbekendtgørelsens § 38, stk. 1, nr. 1.

Fri og lige adgang og deltagelse på lige vilkår

Efter Netvirksomhedsbekendtgørelsens § 38, stk. 1, nr. 2, skal metoden sikre, at alle kvalificerede markedsdeltagere har fri og lige adgang til markedet og effektivt kan deltage på lige vilkår.

Forsyningstilsynet bemærker, at Radius har oplyst, at alle interesserede leverandører kan afgive bud i indkøbsprocessen. Leverandørerne evalueres i stedet i forhold til en række generelle krav, som gælder ens for alle. Kravene omfatter bl.a., at de aktiver, der indgår i budet, skal være tilsluttet distributionsnettet med fuldt leveringsomfang, være sat i drift og befinde sig under den transformerstation, der defineres i indkøbet. Leverandøren skal endvidere indsende en fortegnelse over de målepunkter, der indgår i budet, så Radius kan validere, at aktiverne ligger i de udvalgte områder, og at forbrugets størrelse kan sandsynliggøre den tilbudte nedregulering. Leverandørerne skal derudover medsende de seneste to års regnskaber, som skal udvise positiv egenkapital.

Forsyningstilsynet bemærker videre, at fleksibilitetsydelsen kan leveres både af enkeltstående forbrugere og af aggregerede porteføljer, idet leverandørerne skal angive, om der er tale om større enkeltaktiver eller flere mindre aggregerede aktiver. Der stilles ikke krav om anvendelse af bestemte teknologier, men alene om, at den efterspurgte nedregulering kan leveres i overensstemmelse med de fastsatte specifikationer, herunder krav til responstid og leveringssikkerhed.

Forsyningstilsynet finder, at de adgangs- og deltagelsesvilkår, der gælder for indkøbet af fleksibilitetsydelser, er generelt udformet, gælder ens for alle kvalificerede markedsdeltagere og giver disse mulighed for at deltage på lige vilkår. Metoden opfylder dermed kravet om fri og lige adgang efter Netvirksomhedsbekendtgørelsens § 38, stk. 1, nr. 2.

Forsyningstilsynet bemærker, at Radius udelukker aktiver tilsluttet på vilkår om begrænset netadgang fra at indgå i leverancen. Forsyningstilsynet lægger her vægt på, at BNA-kunder i forvejen er underlagt særlige tilslutningsvilkår, og at formålet med denne afgrænsning er at sikre, at fleksibilitetsydelsen baseres på fuldt leveringsomfang og ikke på kapacitet, der i forvejen kan afbrydes efter særlige vilkår. Afgrænsningen anses dermed for sagligt begrundet i forskelle i tilslutningsvilkår og ikke for udtryk for usaglig forskelsbehandling mellem leverandører.

Opfylder specifikationer og vilkår samt krav om laveste pris

Efter Netvirksomhedsbekendtgørelsen § 38, stk. 1, nr. 3 skal Radius indgå aftale med den markedsdeltager, der tilbyder den laveste pris for den pågældende ydelse, og som lever op til de specifikationer og de vilkår for standardiserede markedsprodukter, som Radius har fastsat.

Forsyningstilsynet bemærker, at det af metoden fremgår, at tildeling af kontrakt vil ske til de bud, der samlet set har den laveste pris, og som samtidig opfylder kravene i rammerne for indkøbet.

Forsyningstilsynet vurderer, at betingelsen i Netvirksomhedsbekendtgørelsens § 38, stk. 1, nr. 3, er opfyldt, fordi det utvetydigt fremgår af anmeldelsen, at Radius udvælger det bud, der har den laveste pris, blandt de bud der opfylder de fastsatte krav, vilkår og leveringsspecifikationer.

Specifikationer for fleksibilitetsydelser

Efter Netvirksomhedsbekendtgørelsens § 38, stk. 2, skal netvirksomheden med henblik på § 38, stk. 1, nr. 2, fastsætte specifikationer for de fleksibilitetsydelser, den anskaffer.

Forsyningstilsynet finder, at kravet i netvirksomhedsbekendtgørelsens § 38, stk. 2, er opfyldt.

Forsyningstilsynet har i sin vurdering overvejet, om den foreliggende anmeldelse fra Radius giver et tilstrækkeligt grundlag for en fuldstændig prøvelse af kravet. Forsyningstilsynet lægger i den forbindelse vægt på, at Radius i metodeanmeldelsen har beskrevet de overordnede rammer for den fleksibilitetsydelse, der ønskes anskaffet. Det

fremgår således af metodeanmeldelsen, at der er tale om en nedreguleringsydelse, der skal kunne anvendes ved lokale kapacitetsproblemer under en udvalgt hovedtransformerstation, at leverandører kan byde på hele eller dele af det samlede behov. Det fremgår også, at der ikke vil blive stillet krav om en bestemt teknologi, at visse generelle adgangs- og leverancekrav vil gælde for alle leverandører, herunder krav om fuldt leveringsomfang, geografisk relevans, 15 minutters responstid og mulighed for levering i hele kontraktperioden, og at det konkrete materiale for indkøbet bl.a. vil beskrive behovets størrelse, budstørrelser, varighed, estimeret hyppighed og varighed, varsling og responstid, eventuelle rampekrav, aktiveringsperiode og geografisk afgrænsning.

Forsyningstilsynet lægger desuden vægt på, at Radius har oplyst, at kriterierne i den udbudslignende proces vil være objektive, og at processen tilrettelægges med henblik på at sikre lige adgang, teknologineutralitet og tildeling til laveste pris blandt de bud, der opfylder kravene og specifikationerne i det konkrete materiale for indkøbet.

Forsyningstilsynet tillægger det desuden væsentlig vægt, at der er tale om et pilotprojekt af midlertidig og afgrænset karakter, hvor Radius' formål bl.a. er at opnå erfaring med leverandørernes evne til at levere fleksibilitet med de data og målinger der skal stilles til rådighed, og med de nærmere rammer for indkøb, leverance, validering og afregning.

Samarbejde om metoden med Energinet og andre netvirksomheder

Efter Netvirksomhedsbekendtgørelsens § 38, stk. 3, skal specifikationer og standardiserede markedsprodukter udarbejdes i tæt samarbejde med Energinet og under åben og gennemsigtig inddragelse af relevante markedsdeltagere og brugere af det sammenhængende elforsyningsnet, når netvirksomhederne i fællesskab fastsætter sådanne standardiserede markedsprodukter, som minimum på nationalt plan.

Forsyningstilsynet bemærker, at den anmeldte metode vedrører et tidsmæssigt og geografisk afgrænset pilotprojekt.

Forsyningstilsynet bemærker endvidere, at der ikke er tale om fastsættelse af standardiserede markedsprodukter, og at det i den foreliggende sag derfor alene er den del af Netvirksomhedsbekendtgørelsens § 38, stk. 3, der angår udarbejdelsen af specifikationer, som finder anvendelse.

Forsyningstilsynet bemærker i den forbindelse, at Radius har oplyst, at pilotprojektet er udviklet og vurderet under hensyntagen til kravet om koordinering med Energinet og inddragelse af andre netvirksomheder, og at der har været dialog med Energinet om pilotprojektets indhold og status, herunder i regi af Markedssamarbejdsudvalget.

Forsyningstilsynet bemærker, at Radius har oplyst, at Energinet ikke har identificeret driftsmæssige udfordringer for elsystemet som følge af pilotprojektet.

Forsyningstilsynet bemærker desuden, at pilotprojektet har været forelagt andre netelskaber i en gruppe for fleksibilitet under Green Power Denmark, og at Radius forud for den endelige færdiggørelse af materialet for indkøbet vil invitere potentielle leveran-

dører til dialog med henblik på at redegøre nærmere for selskabets behov og give aktørerne mulighed for at pege på eventuelle uklarheder i processen eller tekniske forhold.

Forsyningstilsynet vurderer på den baggrund, at Radius har opfyldt kravene i Netvirksomhedsbekendtgørelsens § 38, stk. 3.

Koordinering om anskaffelse med Energinet

Efter Netvirksomhedsbekendtgørelsens § 41 skal netvirksomheder udveksle alle nødvendige oplysninger og koordinere tæt indbyrdes og med Energinet angående forhold vedrørende en markedsbaseret anskaffelse af fleksibilitetsydelser for at sikre optimal udnyttelse af ressourcer samt sikker og effektiv drift af det sammenhængende elforsyningsnet og fremme udvikling af fleksibilitetsmarkeder.

Bestemmelsen om, at der skal "koordineres tæt indbyrdes", omfatter bl.a. koordinering med andre netvirksomheder i det omfang, pilotprojektets gennemførelse kan få betydning for andre netområder eller den sammenhængende drift af elnettet.

Forsyningstilsynet bemærker i den forbindelse, at den anmeldte metode vedrører et tidsmæssigt og geografisk afgrænset pilotprojekt under én udvalgt hovedtransformerstation.

Forsyningstilsynet bemærker endvidere, at Radius har oplyst, at der har været dialog med Energinet om pilotprojektets indhold og status, herunder i regi af Markedssamarbejdsudvalget, og at Energinet ikke har identificeret driftsmæssige udfordringer for elsystemet som følge af pilotprojektet.

Forsyningstilsynet bemærker desuden, at pilotprojektet har været forelagt andre netvirksomheder i en gruppe for fleksibilitet under Green Power Denmark, og at Radius har oplyst, at Energinet vil blive informeret, inden indkøbet gennemføres.

Forsyningstilsynet vurderer på den baggrund, at Radius, henset til pilotprojektets afgrænsede karakter, har udvekslet de oplysninger og gennemført den koordinering med Energinet og andre relevante netvirksomheder, som må anses for tilstrækkelig i den foreliggende sag, og at kravet i Netvirksomhedsbekendtgørelsens § 41 derfor er opfyldt.

Tarifiering

Forsyningstilsynet har i det følgende vurderet, om Radius kan opkræve og fordele omkostningerne til det anmeldte pilotprojekt indeholdt i metode for anvendelse af fleksibilitet som alternativ til netforstærkning af 6. marts 2026.

Vurderingen er foretaget med udgangspunkt i elforsyningslovens § 73 a, stk. 2, og elmarkedsforordningens artikel 18.

Efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 2, kan Forsyningstilsynet godkende metoder for begrænsede kategorier af netbrugere og for et begrænset tidsrum som led i kollektive elforsyningsvirksomheders metodeudvikling. Bestemmelsen giver således adgang til at

godkende midlertidige og afgrænsede metoder, der har til formål at afprøve og udvikle nye principper for netvirksomhederne varetagelse af deres opgaver.

Som udgangspunkt skal tarifiering ske efter rimelige, objektive, ikke-diskriminerende, gennemsigtige og omkostningsægte kriterier jf. § 73, stk. 1, i elforsyningsloven.

Forsyningstilsynet bemærker, at lovens § 73 a, stk. 2, er en undtagelse til bestemmelsen i § 73 a, stk. 1. Udgangspunktet for en godkendelse af en tarifmetode er, at metoden er i overensstemmelse med de krav, der følger af § 73, stk. 1, med de undtagelser som § 73 a, stk. 2, giver mulighed for.

Elforsyningslovens § 73 a, stk. 2, giver mulighed for at fravige kravet om rimelighed og ikkediskrimination ved at tillade, at en metode alene gælder for en begrænset købergruppe og for et begrænset tidsrum. Formålet med bestemmelsen er, at give Forsyningstilsynet mulighed for at kunne godkende metoder til brug for forsøg med nye tarifieringsprincipper og nye principper for allokering af omkostninger. Dette skal ske som led i udvikling af nye tarifieringsmetoder, f.eks. med henblik på at fremme et intelligent elforbrug. Godkendelsen kan også gives i tilfælde, hvor sådanne forsøg indebærer en prisdifferentiering inden for de enkelte køberkategorier og dermed går ud over de grundlæggende principper om ikkediskrimination i § 73, stk. 1, 1. pkt. Det er en forudsætning for godkendelsen, at forsøgene er tidsbegrænsede, og at antallet af berørte forbrugere er begrænset¹.

Forsyningstilsynet bemærker hertil, at elmarkedsforordningen artikel 18, stk. 1, sætter rammer for betaling for netadgang samt brug og styrkelse af net – uanset indholdet af elforsyningslovens § 73 a, stk. 2, idet en EU-forordning er almen gyldig, bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat, jf. artikel 288, 2. pkt., i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde. I tilfælde af modstrid mellem de to bestemmelser, er det ifølge fast og langvarig praksis fra EU-domstolen EU-bestemmelsen, her artikel 18, der har forrang.

Forsyningstilsynet vurderer på den baggrund, at elmarkedsforordningen sætter en grænse for, hvorvidt tarifiering kan ske med forskelsbehandling på trods af, at dette er tilladt i elforsyningslovens § 73 a, stk. 2. Forsyningstilsynet vurderer imidlertid, at der med det anmeldte pilotprojekt ikke sker forskelsbehandling og derved ikke sker diskrimination af i nærværende pilotprojektet. Se nærmere herom nedenfor i afsnittet "Ikke diskriminerende kriterier/anvendes uden forskelsbehandling".

Metodens overensstemmelse med kriterierne i elmarkedsforordningens artikel 18 og elforsyningslovens § 73 stk. 1

Nedenfor vurderer Forsyningstilsynet metodens fordeling af omkostninger til pilotprojektet i forhold til kriterierne i elmarkedsforordningens artikel 18 og elforsyningslovens § 73, stk. 1.

- *Afspejle omkostningerne for en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger*

¹ Der henvises til betænkning til lovforslag nr. 87 af 31. marts 2011

Den anmeldte metode skal sikre, at omkostningerne til pilotprojektet afspejler de faktiske omkostninger for en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatør, jf. elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, 1. pkt. og elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt.

Radius har oplyst, at omkostningerne til fleksibilitetsydelser opkræves via tariffer og fordeles i overensstemmelse med en fordelingsnøgle, der afspejler allerede godkendte tarifmetoder, herunder producentbetalingsmetoden og Tarifmodel 3.0. Omkostningerne omfatter blandt andet betaling for selve fleksibilitetsydelsen samt udgifter til udbud, af-rapportering og administration. Radius har endvidere oplyst, at omkostningerne fordeles mellem producenter og forbrugere ved anvendelse af den anmeldte fordelingsnøgle, som er angivet i metoden og tidligere omtalt i afsnittet "Sagsfremstilling".

Derudover har Radius oplyst, at der i pilotprojektet kan påløbe yderligere omkostninger i form af omkostninger til måleropsætning i udvalgte transformerstationer. Dette beløb svarer til en omkostning på omkring 30.000- 50.000 kr.

Forsyningstilsynet vurderer, at omkostningerne ved pilotprojektet, hvor der indkøbes fleksibilitetsydelser frem for at foretage permanent netforstærkning, kan anses for at opfylde kriteriet i elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, 1. led om, at tariffer skal afspejle en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger. Dette på trods af, at pilotprojektets endelige effekt endnu ikke kan dokumenteres. Omkostningerne relaterer sig direkte til den belastning, som netbrugere på 50/30-10-kV- stationer medvirker til, samt til de fleksibilitetsydelser, der indkøbes for at afbøde denne belastning. Fordelingen af omkostninger via Tarifmodel 3.0 og producentbetalingsmetoden sikrer, at de netbrugere, som medvirker til belastningen, bidrager til finansieringen.

Selvom projektet har midlertidig karakter, er omkostningerne proportionale i forhold til det forventede aflastningsbehov. Pilotprojektet vil samtidig generere den nødvendige dokumentation for at vurdere proportionaliteten mere præcist og justere fremtidige tariffer eller udvikle metoder derfor, hvis det viser sig, at fleksibilitetsydelserne ikke leverer værdi i forhold til omkostningerne.

På den baggrund vurderer Forsyningstilsynet, at den anmeldte metode er i overensstemmelse med elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, 1. pkt., og elforsyningslovens § 73, stk. 1.

– *Netsikkerhed og fleksibilitet*

Den anmeldte metode skal understøtte netsikkerhed og fleksibilitet ved at skabe incitamenter til en effektiv udnyttelse og udvikling af elnettet, jf. elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, 2. led.

Radius oplyser, at pilotprojektet har til formål at afprøve, om markedsbaseret indkøb af fleksibilitetsydelser kan anvendes som alternativ til netudbygning under konkrete hovedtransformerstationer. Fleksibiliteten skal kunne aktiveres ved høj belastning eller særlige driftsforhold med henblik på at aflaste nettet.

Radius oplyser endvidere, at projektet skal give erfaring med, om fleksibilitet kan udskyde eller reducere behovet for netforstærkning, og om løsningen kan anvendes uden at forringe den eksisterende forsyningssikkerhed.

Forsyningstilsynet finder det hensigtsmæssigt, at fleksibilitetsordningen afprøves i et tidsbegrænset pilotprojekt, idet projektet kan give erfaring med anvendelsen af markedsbaseret fleksibilitet i distributionsnettet.

Forsyningstilsynet vurderer, at den anmeldte metode som led i pilotprojektet er egnet til at understøtte netsikkerhed og fleksibilitet. Metoden giver mulighed for at håndtere lokale kapacitetsudfordringer gennem markedsbaseret fleksibilitet som alternativ til netudbygning og kan dermed bidrage til en mere effektiv udnyttelse af den eksisterende netkapacitet.

Metoden er derfor i overensstemmelse med hensynet til netsikkerhed og fleksibilitet efter artikel 18, stk. 1, 2. led.

– *Gennemsigthed*

Forsyningstilsynet vurderer, at den anmeldte metode opfylder kravet om gennemsigthed, jf. elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, 1. pkt. og elforsyningslovens § 73, stk. 1.

Forsyningstilsynet har herved lagt vægt på, at alle relevante oplysninger om omkostninger og fordelingsmetoder i metoden er klart beskrevet. Omkostningerne til fleksibilitetsydelser, herunder betaling for selve ydelsen samt udgifter til udbud, afrapportering og administration, er specificeret på forhånd, og fordelingen sker via Tarifmodel 3.0 og producentbetalingsmetoden, som er anmeldt og godkendt af Forsyningstilsynet. Fordelingen mellem producenter og forbrugere følger en tydelig og forudsigelig fordelingsnøgle, hvilket sikrer, at det fremgår, hvem der bærer hvilke omkostninger i pilotprojektet.

– *Ikke diskriminerende kriterier/anvendes uden forskelsbehandling*

Prisfastsættelsen skal ske efter ikke-diskriminerende kriterier, jf. elforsyningslovens § 73, stk. 1, og tariffene skal anvendes uden forskelsbehandling, jf. elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, 1. led.

Forsyningstilsynet har hertil vurderet, at pilotprojektet ikke er diskriminerende, idet alle netbrugere på de relevante spændingsniveauer behandles ens i forhold til adgang til og fordeling af omkostninger for fleksibilitetsydelserne. Omkostningerne opkræves via anmeldte tariffes og fordeles efter en objektiv fordelingsnøgle baseret på Tarifmodel 3.0 og producentbetalingsmetoden, som i forvejen er godkendt. Der er således ikke valgt enkelte netbrugere eller grupper til at bære en uforholdsmæssig del af omkostningerne, og fordelingsmetoden er anvendt uden at diskriminere netbrugere.

Pilotprojektets overensstemmelse med betingelserne i elforsyningslovens § 73 a, stk. 2

For at elforsyningslovens § 73 a, stk. 2, kan finde anvendelse, forudsættes det, at metoden er tidsbegrænset, afgrænset i omfang og har et udviklings- eller erfaringsformål.

Det indgår i Forsyningstilsynets vurdering, at pilotprojektet beskrevet i den anmeldte metode gennemføres for en nærmere fastsat periode, som ligger inden for den gældende metodegodkendelse for Tarifmodel 3.0 og producentbetalingsmetoden, dvs. indtil udgangen af 2027. Projektet er endvidere afgrænset til at omfatte udvalgte transformerstationer.

Radius har oplyst, at pilotprojektet har til formål at udvikle og afprøve nye metoder for effektiv netdrift samt at opnå erfaringer med markedsbaseret håndtering af fleksibilitet.

Forsyningstilsynet vurderer på den baggrund, at pilotprojektet er tidsmæssigt og omfangsmæssigt afgrænset og har et udviklings- og erfaringsformål, således at betingelserne i elforsyningslovens § 73 a, stk. 2, er opfyldt.

Vilkår

Efter elforsyningslovens § 73a, stk. 2, kan Forsyningstilsynet sætte vilkår for godkendelse af metoden.

Forsyningstilsynet fastsætter herefter følgende vilkår:

Særskilt regnskabsmæssig registrering

Godkendelsen er betinget af, at Radius A/S fører særskilt regnskabsmæssig registrering af omkostningerne ved pilotprojektet og som led i evalueringsrapporten udarbejde en dokumenteret sammenlignende opgørelse af de faktisk afholdte omkostninger til fleksibilitetsindkøb og de estimerede omkostninger ved alternativ netudbygning.

Vilkåret udgør en integreret del af godkendelsen efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 2. Hvis Radius A/S ikke opfylder vilkåret, vil det indebære, at forhold, der strider mod Forsyningstilsynets afgørelse, ikke er bragt i orden. Forsyningstilsynet vil i så fald kunne følge op tilsynsmæssigt og meddele påbud om at opfylde vilkåret, jf. elforsyningslovens § 85 d, stk. 1. Manglende efterlevelse af et påbud kan efter omstændighederne sanktioneres efter elforsyningslovens sanktionsbestemmelser, jf. elforsyningslovens kap. 13.

Varighed af godkendelsen

Godkendelsen af fordelingen af omkostninger til pilotprojektet gælder indtil udgangen af 2027, mens godkendelsen af metoden for pilotprojektet godkendes i 39 måneder fra den 26. juni 2026.

Offentliggørelse af afgørelsen

Forsyningstilsynets afgørelse offentliggøres i Forsyningstilsynets Afgørelsesdatabase på Forsyningstilsynets hjemmeside, jf. elforsyningslovens § 78 b.

Offentliggørelsen kan omfatte navnene på den eller de virksomheder, der er adressat for afgørelsen, når offentliggørelsen skønnes at være af almen interesse for offentligheden, medmindre dette vil medføre uforholdsmæssig stor skade for virksomhederne m.v.

Det er Forsyningstilsynets skøn, at offentliggørelsen af navnet på Radius A/S i denne sag vil være af almen interesse, og at offentliggørelsen ikke vil medføre uforholdsmæssig stor skade for virksomhederne.

Klagevejledning

Klag via klageportalen

Afgørelser fra Forsyningstilsynet kan påklages til Energiklagenævnet via Klageportalen i Nævnenes Hus på kpo.naevneneshus.dk, som tilgås gennem borger.dk eller virk.dk med MitID. Klagen skal indgives senest 4 uger efter afgørelsen er meddelt. Klagen anses som indgivet, når den er tilgængelig for Forsyningstilsynet i klageportalen. Kvittering fremsendes ved korrekt indgivelse.

Klagen behandles først af Forsyningstilsynet med henblik på genvurdering af den påklagede afgørelse. Fastholder Forsyningstilsynet afgørelsen, så videresendes klagen automatisk til Energiklagenævnet.

Automatisk fritagelse for klageportalen

Klagere, der automatisk er fritaget fra Digital Post, er også fritaget for brug af klageportalen og kan indsende klagen på anden måde, f.eks. via e-mail til post@forsyningstilsynet.dk eller med brevpost til: Forsyningstilsynet, Torvegade 10, 3300 Frederiksværk. Klagen skal indgives senest 4 uger efter afgørelsen er meddelt.

Anmodning om fritagelse for klageportalen

Energiklagenævnet afviser som udgangspunkt en klage, der er indgivet uden om klageportalen, medmindre fritagelse på forhånd er givet af Energiklagenævnet. Klagere, der ikke automatisk er fritaget fra Digital Post, kan anmode Energiklagenævnet om fritagelse for brug af klageportalen ved at sende en begrundet anmodning via mail på ekn@naevneneshus.dk. Klageren skal samtidig orientere Forsyningstilsynet om klagen.

Yderligere vejledning om anmodning om fritagelse fra at bruge klageportalen fremgår på Energiklagenævnets hjemmeside [Energiklagenævnet](https://energiklagenævnet.dk) eller kontakt Energiklagenævnet på tlf.: 72 40 56 00 eller via mail.

Reglerne om klage

Reglerne om klage fremgår af § 89 i elforsyningsloven og af § 15 og § 17 i lov om Energiklagenævnet, jf. [lov nr. 468 af 14. maj 2025 om Energiklagenævnet](#).

Med venlig hilsen

Benjamin Arslanagic Lund
Fuldmægtig
29488104
belu@forsyningstilsynet.dk